

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οδοιπορικό στην Κύπρο

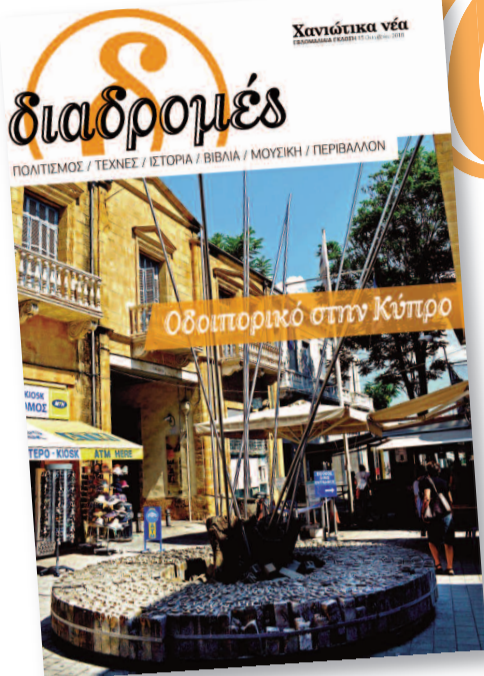

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Στην Κύπρο μας ταξιδεύουν με το σημερινό τους αφιέρωμα οι “διαδρομές”. Η μαρτυρική μεγαλόνησος με την πλούσια ιστορία και τις αμέτρητες ομορφιές, προσφέρει πάντοτε απλόχερα τη φιλοξενία της στους επισκέπτες, ιδίως όταν αυτοί προέρχονται από την Ελλάδα. Όμως οι ανοιχτές πληγές, τα αμέτρητα συρματοπλέγματα που τη χωρίζουν στα δύο, η βίαιη αρπαγή ολόκληρων περιοχών και ο αποκλεισμός κάποιων άλλων που μαραζώνουν εγκαταλελειμμένες, δεν μπορούν παρά να πληγώνουν όποιον τα αντικρίζει...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

13/10

Αγαθονίκη,
Φλωρεντία,

14/10

Γερβάσιος,
Ιγνάτιος

15/10

Λουκιανός

17/10

Αντίγονος,
Ευπρέπιος

18/10

Λουκάς

19/10

Κλεοπάτρα,
Πάτρα

σελ. 3 - Πολιτισμός

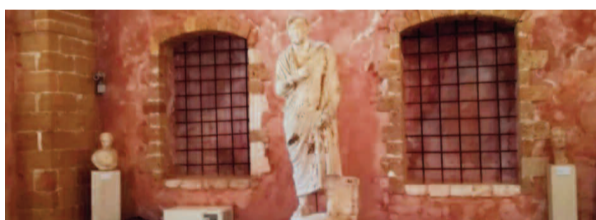
σελ. 4 - 6 ~ Οδοιπορικό στην Κύπρο

σελ. 8 ~ Υγεία & Βότανα

σελ. 9 ~ Παιδότοπος

σελ. 10 ~ Αρχαιοπόλεις του Νότου

και το “Κοινό των Ορειών”

σελ. 11 ~ Ιστορία της Ιατρικής

σελ. 12 ~ Αφορμή, Βιβλία

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Περιβάλλον και πολιτισμός

Εκδηλώσεις στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων (Χάληδων 28, διοργανώνει η Εφορεία Αρχαιοτήτων Χανίων λόγω της συμμετοχής της στην πανελλήνια δράση: “Περιβάλλον και Πολιτισμός”, που διοργανώνεται από τη Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, με σύγχρονο θέμα τις Πνοές Ανέμων:

•Την Παρασκευή 19 Οκτωβρίου στις 7 μ.μ. θα πραγματοποιηθεί ομιλία και δράση πειραματικής αρχαιολογίας για το ευρύ κοινό από την Μαριάννα Καβρουλάκη, πειραματική αρχαιολόγο, ερευνήτρια ιστορίας της γαστρονομίας και διοργανώτρια των συμποσίων Ελληνικής Γαστρονομίας, με θέμα: «**Αήρ έμπλεος ύλης μαγικής: Άγριες μαγίες και φυλακισμένοι μύκητες**».

Το κοινό θα γνωρίσει για τη συμβολή του αέρα στη διαδικασία και το τελικό αποτέλεσμα των αρχαίων άρτων και των ζυμώσεων, καθώς και τη δημιουργία ενός προϊστορικού κοκτέιλ, ενώ παράλληλα θα έχει την ευκαιρία να δοκιμάσει τις παρασκευές αυτές στο τέλος της εκδήλωσης.

•Την Κυριακή 21 Οκτωβρίου στις 11 π.μ. θα ξεκινήσει **εκδήλωση με λαϊκά παραμύθια**, λαχνίσματα, ανιγμάτα και παροιμίες, που «μπλέκονται με τα εκθέματα του μουσείου και μας αποκαλύπτουν ποσοαυρούς της αρχαιότητας. Τα παιδιά, μέσα από διαδραστικές τεχνικές αφήγησης θα ανακαλύψουν ποια αντικείμενα

του μουσείου επηρεάζει ο Άνεμος, θα αναζητήσουν και θα εντοπίσουν, μέσα από γλωσσικά παιχνίδια, ποια από τα εκθέματα μπορούν να συσχετιστούν με τον Άνεμο και θα απεικονίσουν εικαστικά τις μορφές του.

Παραμύθι με μουσική επένδυση και εργαστήριο στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων από τις εκπαιδευτικούς Εύη Δήμου και Δήμητρα Βαλαβάνη.

Στη μουσική επένδυση των παραμυθιών συμμετέχει η φλαουτίστα Καρμέλα Μιχαηλίδου». Η συγκεκριμένη δράση αφορά σε παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας (5 έως 8 ετών). Απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

Η είσοδος στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων για τους συμμετέχοντες των παραπάνω δράσεων θα είναι ελεύθερη.

Πληροφορίες - δηλώσεις συμμετοχής: Ευθυμία Κατάκη, Αρχαιολόγος - Εφ.Α. Χανίων, τηλ.: 2821044418

Αγγελική Τσίγκου, Αρχαιολόγος - Εφ.Α. Χανίων, τηλ.: 2821094487

ΣΤΟ ΠΑΛΙΟ ΛΙΜΑΝΙ

Γιορτή τσικουδιάς

Η 23η γιορτή τσικουδιάς θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 13 Οκτωβρίου στις 7 μ.μ. στην πλατεία Κατεχάκη (δίπλα στο ΚΑΜ) στο παλιό λιμάνι με ελεύθερη είσοδο. Η εκδήλωση περιλαμβάνει κεράσματα με παραδοσιακά εδέσματα και τσικουδιά, παραδοσιακού χορούς θα παρουσιάσει ο Χορευτικός Ομίλος Χανίων: “Ο Ψηλορείτης”. Συμμετέχει το μουσικό συγκρότημα του Λευτέρη Μαθιουδάκη. Παρουσίαση: Ζαχαρένια Μπούτζουκα.

ΣΤΟ ΝΕΩΡΙΟ ΜΟΡΟ

Εκθεση εικαστικών
Μαρίας Ορφανουδάκη

Η εικαστικός, ποιήτρια και μουσικός Μαρία Ορφανουδάκη (Μ.Ο.) επιστρέφει στα καλλιτεχνικά δρώμενα με μια νέα έκθεση που θα πραγματοποιηθεί στον Ιστοπολιτικό Όμιλο Χανίων στο Νεώριο Μόρο από 13 έως 21 Οκτωβρίου. Εκεί θα παρουσιάσει εικαστικές δημιουργίες της που έχει επεξεργαστεί ψηφιακά. Η εκδήλωση θα συμπεριλαμβάνει και το Βιβλίο Λεύκωμα: “Για να μη ΧΑΘΩ!”.

ΑΠΟ ΤΟ “ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΔΙΑΔΡΑΣΗΣ” ΣΤΗΝ ΚΙΣΣΑΜΟ

“Μπερνάρντα;”

Το “Εργαστήρι διάΔρασης” (Ειρήνης 1, Κίσσαμος) παρουσιάζει την Κυριακή 21/10, τη Δευτέρα 22/10 και την Τρίτη 23/10 στις 9 μ.μ. την περφόρμανς: “**Μπερνάρντα;**” από τον Φ. Γκ. Λόρκα σε σκηνοθεσία Θεώνης Κουτσουνάκη με ελεύθερη είσοδο. Η παράσταση βασίζεται στο θεατρικό έργο του Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα: «Το Σπίτι της Μπερνάρντα Άλμπα» σε ελεύθερη απόδοση. Επίσης ακούγονται αποσπάσματα από «Ματωμένος Γάμος» Φ. Γκ. Λόρκα & «Άμλετ» Ουίλ.Σαίξπηρ. Διάρκεια: 40’ – Είσοδος Ελεύθερη.

τεύχος 800
Εβδομαδιαίο Πολιτιστικό Ενθετο
της εφημερίδας “Χανιώτικα Νέα”

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ -
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Α.Ε.

ΙΔΡΥΤΗΣ: Γιάννης Ε. Γαρεδάκης
ΕΚΔΟΤΗΣ: Μανώλης Α. Γαρεδάκης
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
Παρασκευάς Ν. Περάκης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
“ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ”:
Ελευθερία Μ. Κουμή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Γιώργος Δρακάκης, Γιώργος
Κώνστας, Γιάννης Λυβιάκης,
Δημήτρης Μαριδάκης, Γιάννα
Μαρουλοσφάκη, Βασιλική
Τωμαδάκη, Ελένη Φουντουλάκη

ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ:

Δέσποινα Βάλλα, Νίκη Ξυφανταράκη,
Ελένη Σταυρίδη

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ:

Νεκτάριος Κακατοάκης

ΠΙΣΤΕΤΣ:

Hussein Rajafitkhar,
Γιάννης Περάκης, Γιώργος Στεφανιάκης

ΣΥΝΤΑΞΗ: Εμπορικό Κέντρο
“Ερμής” (Μπουνιαλή 11-19)
τηλ. 28210 51.003 - 6,
fax 28210 51.007
e-mail: info@haniotika-nea.gr

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ:

Καραϊσκάκη 49, τηλ. 28210 70.563 -
6 fax 28210 91.900

Διαφημιστικό Τμήμα:

Εύα Κουμή τηλ.: 2821070.563 - 6
e-mail: ads@haniotika-nea.gr

Ημέρες κινηματογράφου και φέτος στα Χανιά, με το 6ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου να ανοίγει αυλαία την Τετάρτη 24 Οκτωβρίου στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Ημέρες κινηματογράφου

Το πρόγραμμα του 6ου Φεστιβάλ

Το 6ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων θα κάνει πρεμιέρα με την ταινία "Το μετέωρο βήμα του πελαργού", του Θεόδωρου Αγγελόπουλου.

Χθες δόθηκε στη δημοσιότητα το αναλυτικό πρόγραμμα του 6ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων (Chania Film Festival), το οποίο θα διαρκέσει έως και τις 3 Νοεμβρίου και περιλαμβάνει περισσότερες από 150 ταινίες που καλύπτουν ένα μεγάλο εύρος περιεχομένου. Μυθοπλασία και ντοκιμαντέρ, μικρού και μεγάλου μήκους ταινίες και σημαντικός αριθμός από animation εντάσσονται σ' αυτό. Επίσης ειδικές προβολές, αφιερώματα, και ένας πλούσιος κατάλογος ταινιών και εργασιών για σχολεία, στο πλαίσιο της δράσης cineΜαθήματα.

Όπως ανακοίνωσαν οι διοργανωτές, το 6ο φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων κάνει πρεμιέρα την Τετάρτη 24 Οκτωβρίου με την προβολή της ταινίας: «Το μετέωρο βήμα του πελαργού», του Θόδωρου Αγγελόπουλου.

Τιμώντας πρόσωπα στην πρεμιέρα θα είναι:

• Η κ. Φοίβη Οικονομοπούλου-Αγγελόπουλου, σύντροφος στην ζωή και παραγωγός των ταινιών του Θόδωρου Αγγελόπουλου

• Η κ. Ελένη Καρανδρού, συνθέτης και ο κ. Γιώργος Αρβανίτης, διευθυντής φωτογραφίας, σταθεροί συνεργάτες του σκηνοθέτη.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση των διοργανωτών, για 10 ημέρες η καρδιά της Κρήτης θα χτυπά κινηματογραφικά στα Χανιά με:

PREMIERES:

• «Ταξιδεύοντας με τον Μίκη», Docu-fiction του Αστέρη Κούτουλα, κάνει Φεστιβαλική Πρεμιέρα στα Χανιά. Από το γεμάτο εναλλαγή ιστορικό και ακατέργαστο οπτικό υλικό των περίπου 600 ωρών που γύρισε σε διάστημα 30 ετών, ο Αστέρης Κούτουλας συμπυκνώνει μέσα σε μιάμιση ώρα στιγμές που παρουσιάζουν την αυθεντική εικόνα του μουσουργού, «πνευματικού αναρχικού» Μίκη Θεοδωράκη.

• Ελληνική πρεμιέρα για την ταινία The Invisibles / Οι Αόρατοι, της Renate Zylla. Τέσσερις Εβραίοι επιβιώνουν του Τρίτου Ράιχ μέσα στην καρδιά του Λονδίνου και γίνονται "αόρατοι".

• «Η σφαίρα υπάρχει μέσα μου», του Πέτρου Χαραλάμπους σε ευρωπαϊκή πρεμιέρα. Μια δυνατή, ανθρώπινη ιστορία γίνεται ταινία. Η ταινία βασίζεται στην αληθινή ιστορία του Σωτήρη Χατζηπαναγή, αγνοούμενου της

τουρκικής εισβολής το 1974 στην Κύπρο.

• Ευρωπαϊκή Πρεμιέρα για την ταινία Risking Light, της Dawn Mikkelsen. Ερευνώντας την ανθεκτικότητα και την οδυνηρή διαδικασία της μετάβασης από τη θλίψη στη συμπόνια μέσα από τρεις ιστορίες.

• Ελληνική πρεμιέρα για το Gurs, Historia Y Memoria, της Veronica Saenz Gimenez. Το Γκουρς υπήρξε καταυλισμός προσφύγων για την στέγαση των Ισπανών υποστηρικτών της Δεύτερης Ρεπουμπλικας, που σύντομα όμως μετατράπηκε σε φυλακή.

• Ελληνική Πρεμιέρα και για το Hero Steps, του Henry Rincon. Ο Eduardo είναι φτωχός, έχει μόνο ένα πόδι εξαιτίας μίας νάρκης στον πόλεμο της Κολομβίας, αλλά δεν έχει χάσει την ικανότητα να ονειρεύεται.

• The Box, της Cotur Cirisoglou. Ένα μοναδικό animation που αποτυπώνει την ευτυχισμένη ζωή ενός παιδιού από τη Συρία, η οποία αλλάζει μετά τον ξαφνικό πόλεμο, γίνεται πια αγωνιώδης.

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

• A Voix Haute / Μίλα Δυνατά | Speak Up, σε σκηνοθεσία Stéphane de Freitas.

• Με περισσότερα από 12 βραβεία το Sing, ουγγρική δραματική μικρού μήκους ταινία, σε σκηνοθεσία Κριστόφ Ντέακ.

• The Cleaners/Οι Καθαριστές, των Emil Block και Moritz Rieseewieck.

• Με μια μεγάλη φεστιβαλική διαδρομή η ταινία LINES, του Βασίλη Μαζομένου. Επτά ιστορίες από επτά ανθρώπους που έχουν ήδη φτάσει στο όριο της κατάρρευσης. Τους ενώνει το ύστατο τηλεφώνημα στη "Γραμμή Ζωής".

• Ευρώπη το Όνειρο, της Αννέτας Παπαθανασίου και του Άγγελου Κοβότσου. Τρεις έφηβοι, ένας Έλληνας, ένας Σύρος κι ένας Αφγανός, ονειρεύονται μια ελεύθερη ζωή σε μια «τέλεια» Ευρώπη.

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

• Αναζητώντας τον Καζαντζάκη, το ντοκιμαντέρ του Αλέξανδρου Σκούρα.

• Νίκος Μαμαγκάκης Λόγος Τελευταίος, του Τάκη Σακελλαρίου.

ΟΛΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΟΛΟΙ ΙΣΟΙ

• Ο αδερφός μου, του Θωδωρή Παπαδουλάκη.

• Το Κωφό Παιδί, σε σκηνοθεσία Alex de Ronde.

• Είμαι ένας χορευτής, του Τάσου

Πετρόπουλου.

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Στην Ευρώπη του 2018, δεν θα μπορούσε να λείπει ένα βλέμμα στο προσφυγικό ζήτημα.

• Ένα σχολείο ενάντια στον Ρατσισμό. Σκηνοθεσία /Διεύθυνση φωτογραφίας /Μοντάζ: Μιχάλης Αγραφιώτης.

• Border Souls, του Τάκη Μπαρδάκου.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: Να ονειρεύεσαι απ' τα θρανία

Το αφιέρωμα συνθέτουν ταινίες μυθοπλασίας, ντοκιμαντέρ και animation.

Το αφιέρωμα «Να ονειρεύεσαι... απ' τα θρανία» υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ

• Το animation, Το Αγόρι και ο Κόσμος, του Ale Abreu, ήταν υποψήφια για Όσκαρ καλύτερης ταινίας το

2016, ενώ έχει αποσπάσει περισσότερα από 45 διεθνή βραβεία.

• Το ντοκιμαντέρ Λουλούδια που Μαράθηκαν Νωρίς. Κακόπετρος 28 Αυγούστου 1944, του Μαθαίου Φραντζεσκάκη και της Βίκης Αρβελάκη. Μια ταινία, που μέσα σε λίγους μήνες γνώρισε την απολυτή αποδοχή του κοινού σε Φεστιβαλικές και Ανοιχτές Προβολές.

• Θα προβληθούν επίσης ταινίες μικρού μήκους από την Ελλάδα και την Κρήτη, ταινίες animation, ταινίες αφιερωμένες στην ιστορική μνήμη και η καθιερωμένη πλέον μεταμεσονύχτια προβολή με τα "39 σκαλοπάτια" του Αλφρεντ Χίτσκοκ.

ΒΩΒΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ & ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙ ΤΟΠΟΥ

Για μια ακόμη χρονιά Μουσικός Διάλογος Βωβού Κινηματογράφου, επί σκηνής, ο Γιώργος Σαλτάρης στο πιάνο & ο Γιάννης Παπατζανής στα κρουστά.

ΕΝΟΤΗΤΑ VIDEO DANCE

Για δεύτερη χρονιά συνεχίζεται η συνεργασία με το Agite y Sirva · Festival Itinerante de Videodanza, με την παρουσίαση της ενότητας, Screendance Award 2018.

Το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων φιλοξενεί επίσης στο πρόγραμμά του 4 ενότητες από άλλα Φεστιβάλ:

• Πρόγραμμα Euphoria με ταινίες για το προσφυγικό πρόβλημα σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.

• Μαθητικές ταινίες των τελευταίων χρόνων από την Camera Zizanio του Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους.

• Εκπαιδευτικές ταινίες από το Φεστιβάλ Synthesis.

• Μια επιλογή ταινιών από το Φεστιβάλ Ταινιών πολύ μικρού μήκους, Tress Court

Και πολλές ακόμα ταινίες...

Τέλος, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ θα πραγματοποιηθούν πολλές παράλληλες δράσεις, συζητήσεις, εκθέσεις / εγκαταστάσεις, εκδόσεις, εκπαιδευτικές δράσεις, masterclasses και άλλα.

Αναλυτικά, το πρόγραμμα του φεστιβάλ στην ιστοσελίδα των "Χανιώτικων νέων": <http://www.haniotikaneva.gr/imeres-kinimatografou-sta-kania-perissoteres-apo-150-tenies-sto-programma-tou-6ou-festival/> και στην ιστοσελίδα του Φεστιβάλ: <https://www.chaniofilmfestival.com/movies>

ΚΑΙ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους

Το "8ο Διεθνές Ταυτόχρονο Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους μ" θα πραγματοποιηθεί σήμερα Σάββατο και αύριο Κυριακή ταυτόχρονα σε έντεκα πόλεις σε Ελλάδα και εξωτερικό. Μία από τις πόλεις αυτές είναι τα Χανιά όπου ο διαγωνισμός θα γίνει στο στούντιο "Οξω Νου" στην Αγ. Κυριακή. Ο διαγωνισμός των δεκαπέντε ελληνικών ταινιών, ο βασικός κορμός της διοργάνωσης, θα πραγματοποιηθεί σήμερα ταυτόχρονα στις έντεκα πόλεις που συμμετέχουν φέτος στο δίκτυο του φεστιβάλ.

Επίσης, αύριο, στο διεθνές μέρος του φεστιβάλ θα γίνει η προβολή δώδεκα ταινιών μικρού μήκους από τη Γαλλία, τη Δανία, την Ισπανία και την Αίγυπτο, οι οποίες θα προβληθούν για πρώτη φορά στην Ελλάδα.

Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα www.microfestival.gr

ΣΤΟ YOUCA

"Παραμύθια στο ταψί!"

Παιδική παράσταση με τίτλο "Παραμύθια στο ταψί!" θα παρουσιάσει "το Θέατρο του παπουτσιού πάνω στο δέντρο" στον χώρο θεάτρου και τεχνών τις Κυριακές 14 και 21 Οκτωβρίου στις 11.30 π.μ. (Κα-ραϊσκάκη 76).

Η μαγική συνταγή για κουλουράκια της θείας Μαργαρίτας γίνεται το όχημα για να ταξιδέψουν μικροί και μεγάλοι στα μονοπάτια της απλότητας και της σοφίας των λαϊκών παραμυθιών και να γνωρίσουν μια σουσουράδα που έχασε την ουρά της, μια μυρμηγκω σε ηλικία γάμου κι έναν πανέξυπνο ποντικό.

Σύλληψη - Σκηνοθεσία: Βαλεντίνα Παπαδημητράκη

Στίχοι και πρωτότυπη μουσική: Αλέξανδρος Ιερωνυμίδης

Σκηνικά-Κοστούμια: Έμμα Μολλέ, Επιμέλεια κίνησης: Μυρτώ Παπαδοπούλου

Ερμηνεία: Βαλεντίνα Παπαδημητράκη, Λαούτο, τραγούδι: Αλέξανδρος Ιερωνυμίδης

Η παράσταση απευθύνεται σε παιδιά 3 έως 8 ετών. Τηλ. Κρατήσεων: 694 66 32 733, τιμή εισιτηρίου: 6 ευρώ

Κείμενο / Φωτογραφίες
ΧΡΥΣ. ΠΡΟΚ.
ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ

Οδοιπορικό στην Κύπρο

Τ

Το οδοιπορικό μας στη μαρτυρική Μεγαλόνησο ξεκινά μια βροχερή μέρα, με σημείο αφετηρίας το αεροδρόμιο της Λάρνακας, όπου μας περιμένει ο καλός φίλος Κωνσταντίνος Χαραλάμπους, πρόεδρος της Φωτογραφικής Εταιρείας Κύπρου.

Προορισμός μας η Λευκωσία όπου και θα μείνουμε για τις ανάγκες του παγκόσμιου διαγωνισμού φωτογραφίας, όπου ο Γιώργος Μπαλαδάκης είναι μέλος της διεθνούς κριτικής επιτροπής.

Σε πολύ κοντινή απόσταση από το αεροδρόμιο της Λάρνακας, πρώτη μας επίσκεψη είναι στον Ι.Ν. Αγ. Λαζάρου, οποίος μετά την ανάστασή του γύρω στο 30-33 μ.Χ., έφυγε από τη Βηθανία κι ήρθε στη Λάρνακα της Κύπρου.

Εδώ τον συνάντησαν οι απόστολοι Παύλος και Βαρνάβας, όταν μετέβαιναν από τη Σαλαμίνα στην Πάφο, και τον χειροτόνησαν επίσκοπο της Εκκλησίας, που ίδρυσε ο ίδιος.

Η 16η Οκτωβρίου συνδέθηκε με την ημερομηνία ανακομιδής του τιμίου του λειψάνου, που έγινε στα χρόνια της βασιλείας του Λέοντος ΣΤ' του Σοφού, (890 μ.Χ). Αυτή εορτάζεται στις 17 Οκτωβρίου. (1)

2

Η Λευκωσία είναι η πρωτεύουσα της Κύπρου. Σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία, η Λευκωσία ήταν σειρήνα, μία από τις κόρες του Αχελώου και της Μελπομένης και το όνομά της μεταφράζεται ως "Λευκή Ουσία".

Ως πρωτεύουσα της Κύπρου για περισσότερο από χίλια χρόνια, η Λευκωσία καταλήφθηκε στην πορεία από τους Φράγκους, Ενετούς, Οθωμανούς και Βρετανούς.

Το ιστορικό κέντρο της Λευκωσίας σήμερα βρίσκεται μέσα στα μεγάλα μεσαιωνικά τείχη που έκτισαν οι Ενετοί. Τα τείχη αυτά αποτελούν σήμα κατατεθέν της πόλης, με τους 11 προμαχώνες και τις πύλες του να αξιοποιούνται για να στεγάσουν σημαντικά κτήρια της πόλης. Το βόρειο μέρος της πόλης εξακολουθεί να βρίσκεται υπό τουρκική κατοχή, έτσι η Λευκωσία είναι η μόνη απομένουσα διχοτομημένη πρωτεύουσα στην Ευρώπη.

Πρώτη μου επίσκεψη στην οδό Λήδρας, κεντρικός δρόμος της πόλης τουριστικός πεζόδρομος με κόσμο να πηγαινοέρχεται απολαμβάνοντας ένα διαφορετικό τοπίο και ανθρώπους όλων των φυλών και εθνικοτήτων. (2)

Μπροστά μου το Μνημείο "Υπέρ της

διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων", το οποίο βρίσκεται εντός των τειχών της Παλαιάς Λευκωσίας.

Αποτελεί δωρεά του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού προς τους δημότες της Λευκωσίας με την ευκαιρία του ευρωπαϊκού πολιτιστικού μήνα, που έλαβε χώρα το έτος 1995. Το έργο, το οποίο φιλοτεχνήθηκε από τον εικαστικό Θεόδουλο Γρηγορίου, φέρει την ονομασία "Ψήφισμα" και δηλώνει την πίστη των κατοίκων της πόλης στα ανθρώπινα δικαιώματα που αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη της ειρήνης και της ελευθερίας ένα μνημείο σε κυκλική βάση μόλις λίγα μέτρα από το ελληνικό φυλάκιο.

Μόλις 50 μέτρα πιο κάτω πρέπει να έχεις διαβατήριο ή ταυτότητα ελληνική για να περάσεις στο υπό κατοχή έδαφος... συναισθήματα έντονα, γροθιά στο στομάχι, οριοθέτηση εδάφους, ποιος φταίει για όλα αυτό σε ένα χώμα ελληνικό χωρισμένο στη μέση; (3)

Η πόλη της Λευκωσίας χωρισμένη στα δύο η παλιά πόλη με τα όμορφα σοκάκια τα έντονα χρώματα παντού, τις πόρτες με τις σιδερένιες μπροντούρες που στο πάνω μέρος αναγράφουν με τον ίδιο τρόπο το έτος κατασκευής του

κτηρίου. (4)

Ξαφνικά ξεπροβάλουν οδοφράγματα... απανωτές μαχαιριές. Στη γκριζαζώνη σπίτια ερειπωμένα φαντάσματα, η φωνή νιγνίγει και τα μάτια βουρκώνουν ξανά και ξανά. Η καλή φίλη Ανθή Αλεξάνδρου η οποία εργαζόταν στο ΡΙΚ συζητώντας το μου λέει: «Χρύσα μου δεν θα ξεχάσω την πρώτη φορά που μπήκα στο σπίτι μου στην κατεχόμενη Λευκωσία. Δεν μπορούσα να σταματήσω το κλάμα. Σε αυτό το σπίτι έζησα μέχρι τα 23 μου χρόνια. Για 30 σχεδόν χρόνια δεν μπορούσα να πάω. Αλλά όταν πήγα την 2η μέρα που άνοιξαν τα οδοφράγματα ήταν μια ανειπίτη εμπειρία».

Οι ιστορίες πόνου ξανά και ξανά όταν τους ρωτώ πώς ήταν εκείνες οι μέρες του 1974 που ο καθένας σήκωσε (και σηκώνει) το δικό του Σταυρό με μάτια βουρκωμένα. Μετά από τόσα χρόνια επαναλαμβάνεται το εξής: «Ξέρεις τι είναι να πηγαίνεις στο πατρικό σου και να σε κερνάει καφέ η Τουρκάλα;».

Συνεχίζοντας την περιήγησή στα σοκάκια της παλιάς πόλης μικροί πιτσιρικάδες παίζουν αμέριμνοι δίνοντας την ελπίδα ότι θα έρθει μια καλύτερη μέρα και αυτά τα οδοφράγματα θα είναι ένα άσχημο όνειρο.

3

4

5

Λεύκαρα

Τα Λεύκαρα είναι κωμόπολη 40 χιλ. από τη Λάρνακα, γνωστό για τα κεντήματά του, τα λευκαρίτικα, καθώς και για την αργυροχοΐα του. Το όνομά του προέρχεται από το λευκό χρώμα των ασβεστολιθικών πετρωμάτων των γύρω βουνών. (5)

Κατά την περίοδο της Φραγκοκρατίας τα Λεύκαρα αποτελούσαν φέουδο, περιλαμβανόμενο μάλιστα στα βασιλικά κτήματα. Σύμφωνα μάλιστα με το θρύλο, το χωριό επισκέφτηκε ο Λεονάρντο ντα Βίντσι το 1481, αγοράζοντας ένα κέντημα για την αγία τράπεζα του καθεδρικού ναού του Μιλάνο. Το ωραίο σε νεοκλασικό ρυθμό κοινοτικό σχολείο των Λευκάρων κτίστηκε κατά την περίοδο της Αγγλοκρατίας, οπότε ιδρύθηκε 1945 η Ανωτέρα Σχολή Λευκάρων. Το κτήριο είχε ανεγερθεί το 1930, σε πρώτη φάση ως παρθεναγωγείο, από δωρεά της Ένωσης Λευκαριτών Αμερικής. Αργότερα επεκτάθηκε.

Η μεγαλόπρεπη Εκκλησία των Λευκάρων είναι αφιερωμένη στον Τίμο Σταυρό και ανάγεται στον 14ο αιώνα.

Συγκεκριμένα από τοιχογραφίες που σώζονται πίσω από το τέμπλο του ναού, ο βυζαντινολόγος Αθανάσιος Παπαγεωργίου χρονολογεί το ανατολικό τμήμα της Εκκλησίας στον 14ο αιώνα. Η χρονολογία αυτή επιβεβαιώνεται και από την έμμετρη επιγραφή του Ολβιανού που υπάρχει στο κάτω μέρος του ασημένιου Σταυρού των Λευκάρων. Υπάρχει γραπτή μαρτυρία ότι ο Ολβιανός ήταν επίσκοπος Λευκάρων στα 1307, τον καιρό της Φραγκοκρατίας. (6)

Στο εικονοστάσι υπάρχει μια αθέατη εσοχή. Είναι η κρύπτη όπου φυλάγεται ο μεγάλος ξύλινος Σταυρός, στον οποίο είναι αφιερωμένος ο ναός. Στο κέντρο του Σταυρού υπάρχει, κατά την παράδοση τεμάχιο από τον Σταυρό του Κυρίου. Ολόκληρος ο Σταυρός είναι καλυμμένος από λεπτά φύλλα ασημιού. Ο Σταυρός στη μπροστινή κύρια όψη του φέρει 14 ανάγλυφες παραστάσεις από τη ζωή του Κυρίου. Στο κέντρο δεσπόζει η παράσταση της Σταύρωσης.

6

Αγία Νάπα

Η Αγία Νάπα (7, 8) είναι πόλη της Κύπρου στην Επαρχία Αμμόχωστου... Λόγω των αμυδρών παραλιών της είναι ο δημοφιλέστερος τουριστικός προορισμός της Κύπρου.

Το όνομα Αγία Νάπα προέρχεται από ομώνυμο μοναστήρι που κατά την εποχή της ενετικής κατοχής βρισκόταν στο κέντρο της πόλης όνομα "Αγία Νάπα" σημαίνει "Αγία του δάσους". Η περιοχή πήρε την ονομασία της από την εικόνα της Παναγίας της Νάπης, δηλαδή της Αγίας του Δάσους, και για συντομία ονομάστηκε "Αγία Νάπα".

Σύμφωνα με την τοπική παράδοση, στη σπηλιά, η οποία έχει γίνει εκκλησία, βρέθηκε από κάποιον κυνηγό η θαυματουργός εικόνα της Υπεραγίας Θεοτόκου. Ο σκύλος του κυνηγού πρώτος αντίκρισε την ολόφεγγη εικόνα, και μπροστά στη θέα της άρχισε να γαβγίζει επίμονα, καλώντας τον κύριό του. Στο άκουσμα της ανεύρεσης της εικόνας, πλήθος πιστών άρχισε να επισκέπτεται τον ιερό χώρο του σπηλαίου. Η εικόνα είχε μάλλον τοποθετηθεί στο σπήλαιο κατά την περίοδο της εικονομαχίας (7ος - 8ος αιώνας μ.Χ.), και έτσι διασώθηκε. Τον 14ο αιώνα μ.Χ. το σπήλαιο κτίστηκε κατά το υπόλοιπο ήμισυ και έγινε ναός.

Στη χάρη της Παναγίας καταφθάνουν καθημερινώς για να προσκυνήσουν πολλές δύστοκες και άτεκνες γυναίκες, και για να ζωστούν τη γονοποιούσα, θαυματουργό ζώνη της Αγίας Νάπας.

7

8

9

Λάπηθος

Συνεχίζοντας το οδοιπορικό μας κατευθυνόμαστε προς το Μοναστήρι της Αγίας Αναστασίας στη Λάπηθο (10). Η Λάπηθος είναι κωμόπολη και παραλιακός δήμος στη βόρεια ακτογραμμή της Κύπρου, στα δυτικά της πόλης της Κερύνειας, στα κατεχόμενα από την Τουρκία εδάφη της Κύπρου. Ανήκει στην επαρχία Κερύνειας. Σύμφωνα με την παράδοση κτίστηκε από τους Σπαρτιάτες και τον Πελοποννήσιο βασιλιά τους, Πράξανδρο πριν τον Τρωικό πόλεμο. Η Λάπηθος καταλήφθηκε από τα τουρκικά στρατεύματα τον Αύγουστο του 1974 και εξακολουθεί να είναι κατεχόμενη πόλη. Οι 5500 κάτοικοι της, στην πλειοψηφία τους Έλληνες χριστιανοί, εξαναγκάστηκαν να την εγκαταλείψουν.

Το μοναστήρι της Αγίας Αναστασίας πλέον έχει μετατραπεί σε γηροκομείο, ενώ ψάχνοντας πληροφορίες στο διαδίκτυο υπήρξε εποχή που είχε ανακαινιστεί και εγκαινιαστεί σε ξενοδοχείο. Ήταν η πρώτη φορά που επισκέφθηκα εκκλησία στην κατεχόμενη περιοχή. Συναισθήματα έντονα, μπαίνοντας στον Ιερό Ναό δεξιά μας η μισή εκκλησία σε καλή κατάσταση, έχει δοθεί άδεια και κάθε Κυριακή ο Ναός τελεί Θεία Λειτουργία. Ξαφνικά το μάτι πηγαίνει στην αριστερή πλευρά του Ναού... εκεί που μας απαγορεύτηκε να φωτογραφίσουμε, ο μισός Ναός ήταν αποθήκη, στρώματα ρούχα ηλεκτρικά κ.λπ. στοιβαγμένα...

Αίσθημα πρωτόγνωρο, να κλάψεις, να φωνάξεις τι ακριβώς; Απλά χαμηλώνεις το βλέμμα αποσύρσαι και ζεις το δικό σου πόνο, απλά πενήεις βουβά. Με έντονα συναισθήματα συνεχίζουμε για τη Κερύνεια. (11)

Κερύνεια

Η Κερύνεια είναι η μικρότερη από τις έξι πόλεις της Κυπριακής Δημοκρατίας και μια από τις αρχαίες πόλεις της Κύπρου, όπως φανερώνει και η ονομασία της, που διασώζει την ονομασία της Κυρηνείας, αρχαιότερης πόλης της Αχαΐας. Πρόκειται στη πραγματικότητα για δύο πόλεις: την "Κάτω Κερύνεια" που εκτείνεται γύρω από το μικρό λιμάνι της, πολύ περιορισμένων δυνατοτήτων, και η "Άνω Κερύνεια" που εκτείνεται νοτιότερα. Μεγάλα χωριά της επαρχίας Κερύνειας είναι το Δίκωμο η Λάπηθος και ο Καραβάς.

Οι κάτοικοί της, καλούμενοι "Κερυνηιώτες", που στην πλειοψηφία τους ήταν Έλληνες χριστιανοί, εξαναγκάστηκαν από την πολιτική εθνοκάθαρση που εφάρμοσαν τα τουρκικά κατοκικά στρατεύματα το 1974 να την εγκαταλείψουν και να καταστούν πρόσφυγες. Εξακολουθεί από τότε να είναι κατεχόμενη τόσο η πόλη, όσο και ολόκληρη η επαρχία.

Το λιμάνι της ίσως θυμίζει σε μικρογραφία το λιμάνι των Χανίων. Με τα χρώματα τα ελληνικά να δεσπόζουν παντού. Τελευταίος σταθμός το Πέλλα Πάις. Ενα μοναστήρι επιβλητικό, από όποια πλευρά και να κοιτάξεις μαγεύεται. (12, 13)

Το Αβαείο Μπελαπάις ή Πέλλαπαϊς ή Πέλλα Πάις είναι γοτθικό μοναστήρι στην κατεχόμενη Κερύνεια της Κύπρου. Βρίσκεται περίπου 6 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά από την Κερύνεια σε μέσο υψόμετρο 220 μέτρα.

Το όνομα του προέρχεται από το Γαλλικό "Abbaye de la paix", που σημαίνει το Μοναστήρι της Ειρήνης. Χτίστηκε ανάμεσα 1198 και του 1205 από τους ιππότες του τάγματος του Αυγουστίνου που ήρθαν από την Ιερουσαλήμ μετά την πτώση της στους Αραβες και επεκτάθηκε αποκτώντας τη σημερινή του μορφή στα 1267 με 1284. Το μοναστήρι ήταν αφιερωμένο στον Άγιο Αυγουστίνo. Σταδιακά γύρω από το μοναστήρι χτίστηκε χωριό που ονομάζεται σήμερα Μπελαπάις.

Η μονή σήμερα είναι στο μεγαλύτερο μέρος της κατεστραμμένη. Κατά την τουρκική εισβολή του 1974 τα υπόγεια της χρησιμοποιήθηκαν ως νοσοκομείο.

Με τις βαλίτσες φορτωμένες όμορφες εικόνες και έντονα συναισθήματα επιστρέψαμε στα Χανιά. Ενα μεγάλο ευχαριστώ σε όλη την ομάδα της Φωτογραφικής Εταιρείας Κύπρου ιδιαίτερα τον πρόεδρό της Κωνσταντίνο Χαραλάμπους, καθώς και όλους όσοι μας φιλοξένησαν και μας ξενάγησαν στο νησί της Αφροδίτης.

Κατεχόμενη Κύπρος

Ξεκινώντας νωρίς το πρωί για την κατεχόμενη περιοχή μία ακόμη γροθιά στο στομάχι. Φτάνοντας στον έλεγχο των διαβατηρίων ο πόνος μεγαλώνει. Ένας τόπος, μια πατρίδα χωρισμένη στα δύο.

Μια πεδιάδα τεράστια και μπροστά μας καταπράσινη οροσειρά του Πενταδάκτυλου, κατευθυνόμαστε προς το Κάρμι. Η όμορφη τοποθεσία του χωριού άρχισε, πριν την τουρκική εισβολή του 1974, να προκαλεί το ενδιαφέρον τόσο ντόπιων κατοίκων όσο και ξένων για τουριστική ανάπτυξη. Γύρω από το χωριό άρχισαν να κτίζονται εξοχικά σπίτια. Εξάλλου στα νοτιοανατολικά του Καρμιού και μέσα στα διοικητικά του όρια, βρίσκεται το γνωστότατο κάστρο του Αγίου Ιλαρίωνα. (9)

Ενα χωριό που μία από τις εκδοχές το όνομα του στηρίζεται στη φυσική του ομορφιά. Λέγεται πως το χωριό πήρε την ονομασία του, κατά την περίοδο της φραγκοκρατίας, από τη γαλλική λέξη charme που σημαίνει γοητευτική και δασώδης τοποθεσία.

Και αυτή η εκδοχή, φαντάζει να είναι λογική.

12

10

13

ITALIAN FACTORY OUTLET
and more...

ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ ΓΙΟΡΤΗΣ

ΟΙ ΔΥΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥ ΠΑΖΑΡΙΟΥ
ΕΠΩΝΥΜΩΝ ΕΙΔΩΝ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΠΟΤΕ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ.

BAZAAR ΤΙΜΩΝ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ!

-50% ΕΚΠΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΤΩΣΗ!!!
ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ... ΕΩΣ ΚΥΡΙΑΚΗ 14/10

BONAVITA
JEANS

D&G
DOLCE & GABBANA

GUESS

PUMA

LEGEA

ENERGE

EMPORIO ARMANI

CERRUTI

TOM FORD

Sabotina Ferragamo

Pierre Cardin

MISS SIXTY

FRANKLIN MARSHALL

FURLA

Calvin Klein

BVLGARI

FENDI

VERSACE

REPLAY

DIESEL

Τε πρώτε, τε μένε, τε αυθεντικέ **Factory Outlet** στην Κρήτη

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Η λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Hedera helix L.* (Χέδερη ή έλιξ). Είναι πολυετές φυτό που μπορούμε να συναντήσουμε παντού. Στην πόλη, σε δάση στους βράχους, σε τοίχους.

Κισσός

Στη χώρα μας τον συναντούμε με τις ονομασίες Κισσός, Μπρουνοβαλιά (Πήλιο), Μπρουσκέλι (Βόλο), Κίσνερας (Κέρκυρα), Κλείδωνας (Κυνουρία).

Είναι αειθαλής, ξυλώδης, αναρριχώμενο, το οποίο μερικές φορές φτάνει τα 20 μέτρα. Οι πλαγιοφυείς ρίζες του, έχουν σχήμα γάντζου και του επιτρέπουν να προσκολλάται σε οποιοδήποτε υπόστρωμα. Στο έδαφος, σε τοίχους και σε δέντρα. Τα φύλλα του είναι δερματώδη, γυαλιστερά με 3-5 λοβούς. Έχουν χρώμα σκούρο πράσινο στην πάνω επιφάνεια και ωχρό πράσινο στην κάτω, ενώ ο βλαστός του είναι χνουδωτός. Το φυτό είναι ερμαφρόδιτο και επικονιάζεται από τις μέλισσες. Τα άνθη του είναι μικρά σε πρασινοκίτρινο χρώμα και εμφανίζονται το φθινόπωρο. Στη συνέχεια ακολουθούν οι μικροί μαύροι στρογγυλοί και ζουμεροί καρποί που ωριμάζουν τον χειμώνα. Ο Κισσός φτάνει τα 100 χρόνια και υπολογίζεται ότι η ύπαρξή του ανέρχεται σε περισσότερα από 60 εκατομμύρια χρόνια.

Ιστορικά στοιχεία

Ο Κισσός όπως αναφέρει η μυθολογία εθεωρείτο σύμβολο αθανασίας, ήταν αφιερωμένος στον Διόνυσο και ονομαζόταν «Διονύσιον». Οι αρχαίοι θεωρούσαν ότι προλάμβανε τις δηλητηριάσεις. Στεφάνι ανθέων Κισσού χρησιμοποιούσαν στους γάμους στην αρχαία Ελλάδα, ως σύμβολο πίστης. Αυτό καταργήθηκε στη συνέχεια από την Χριστιανική εκκλησία. Στην αρχαία Ελλάδα αποτελούσε επίσης μαζί με την άμπελο, σύμβολα μέθης. Πίστευα ν ότι το στεφάνι του κισσού στο κεφάλι ανακουφίζει τον μεθυσμένο από τον πονοκέφαλο. Ο Διοσκουρίδης θεωρούσε τον Κισσό πανάκεια για την αντιμετώπιση των πληγών με πύον.

Παλιότερα χρησιμοποιούσαν τα φύλλα και τους καρπούς για την ελονοσία, ως αντισηπτικό και αντιπληκτικό. Σε παθήσεις του αναπνευστικού, η χρήση πολύ μικρής ποσότητας σε

ένα λίτρο νερού, θεωρούσαν ότι είχε θετικά αποτελέσματα.

Οι λαϊκοί θεραπευτές θεωρούσαν ότι ήταν αποτελεσματικό για την θεραπεία των εντέρων, τη δυσεντερία, τα εγκαύματα, τον όζαινα, τη χρόνια ρινίτιδα, τα μικρά έλκη, την κασίδα, την ερυσίπελα και τις δερματικές παθήσεις. Στα χωριά χρησιμοποιούσαν τα φύλλα του Κισσού ως γάζα για τις πληγές.

Στην Κρήτη το βότανο ονομάζεται και Ακισσός. Το αφέψημα των φύλλων το χρησιμοποιούσαν για λούσιμο των μαλλιών σε όσους έπασχαν από υποχονδρία. Το χρησιμοποιούσαν επίσης για το ξέπλυμα των μαύρων γιλέκων των ανδρών και των μαύρων γυναικείων φορεμάτων. Τα φύλλα τα χρησιμοποιούσαν ως κατάπλασμα σε καύμαθιές (εγκαύματα). Τα κοπάνιζαν σε χαβάνι και τα επέθεται μαζί με το ζουμί.

Συστατικά - χαρακτήρας

Τα φύλλα του φυτού περιέχουν μία σαπωνίνη, το χαιρεκοσίδιο. Περιέχει επίσης χεδεραγενίνη, ρητίνη, κόμμι, αιθέρια έλαια και ένα οξύ. Η γεύση τους είναι πικρή, άνοστη και φέρνει ναυτία.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Ο Κισσός ανθίζει Σεπτέμβριο και Οκτώβριο. Συλλέγεται Αύγουστο και Σεπτέμβριο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται το στέλεχος, ο κορμός, τα νεαρά φύλλα, η ράγες (σπάνια πλέον) και η γόμα που τρέχει από τον κορμό.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Υπάρχουν σήμερα καταγεγραμμένα 300 περίπου είδη Κισσού με παρεμφερείς θεραπευτικές ιδιότητες.

Ο Κισσός έχει διεγερτικές, εμμηναγωγές και διαλυτικές ιδιότητες. Εσωτερικά, για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιείται για την ποδά-

γρα, ρευματικούς πόνους, κοκίτη, λαρυγγίτιδα και βρογχίτιδα. Υπό μορφή τσαγιών χρησιμοποιείται ως δυναμωτικό της καρδιάς και σαν μέσο για την αποβολή των φλεμάτων και των υγρών από τους πνεύμονες, στους χρόνιους ερεθισμούς του αναπνευστικού συστήματος και ενάντια στα παράσιτα.

Η εξωτερική του χρήση σε καταπλάσματα (μόνο τα φύλλα) είναι πολύ θετική σε μία σειρά από παθήσεις και θεωρείται από τα καλύτερα βότανα. Τα νεαρά φύλλα του Κισσού λοιπόν μπορούν να έχουν θετικά αποτελέσματα και δρουν τονωτικά, αντιπυρετικά και εφιδρωτικά. Ρυθμίζουν την περίοδο και επαναφέρουν στην αρχική τους κατάσταση ιστούς που προσβλήθηκαν από έλκη, οιδήματα και όγκους. Επιπλέον είναι παυσίπονα για τους ρευματισμούς και τους πόνους. Τα νωπά φύλλα είναι επίσης αντινευραλγικά, αποσυμφορπτικά και κατά της κυτταρίτιδας. Μπορούν να συμβάλουν στην απώλεια λίπους και να βελτιώσουν έτσι την εμφάνιση του σώματος.

Σήμερα ο Κισσός χρησιμοποιείται στην ομοιοπαθητική, σε βάμμα εναντίον της ρινίτιδας, του ραχιτισμού και του καταρράκτη.

Παρασκευή και δοσολογία

Όπως αναφέραμε κύρια το βότανο το χρησιμοποιούμε εξωτερικά υπό μορφή καταπλάσμάτων. Αυτά φτιάχνονται κοπάνιζοντας φύλλα και καρπούς. Για εγκαύματα το κατάπλασμα γίνεται με βρασμένα φύλλα του φυτού.

Προφυλάξεις

Αυτό που πρέπει να γνωρίζουμε είναι ότι η χρήση του Κισσού εσωτερικά χρειάζεται προσοχή. Αν και τα φύλλα τρώγονται ατιμώρητα από διάφορα θηλαστικά χωρίς εμφανείς επιβλαβείς αντιδράσεις, σε μεγάλες δόσεις το βότανο είναι δηλητηριώδες και προκαλεί εμετό. Τα φύλλα και οι καρποί περιέχουν ένα σαπωνικό γλυκερίδιο την εντερικενίνη η οποία αν καταποθεί μπορεί να προκαλέσει αναπνευστικές δυσκολίες και κώμα. Νευρικές διαταραχές και μηνιγγίτιδα είναι επίσης πιθανές σε υπερδοσολογία.

Η ράγα του Κισσού είναι τοξική και ερεθιστική του δέρματος στο οποίο δημιουργεί φλύκταινες για τον λόγο αυτό χρησιμοποιείται σπανιότατα. Ο χυμός μπορεί να προκαλέσει δερματίτιδα με φουσκάλες και φλεγμονή. Αυτό οφείλεται προφανώς στην παρουσία ενώσεων πολυακετυλενίου.

Υ.Γ: Όλα τα προηγούμενα άρθρα της στήλης μπορούμε να τα βρούμε στη διεύθυνση www.herb.gr.

Επίσης αν κάποιος φίλος αναγνώστης γνωρίζει οποιαδήποτε θεραπευτική ιδιότητα βοτάνου του τόπου μας που δεν είναι ευρέως γνωστή ή έχει κάποιο ερώτημα μπορεί να το απευθύνει στην ηλεκτρονική διεύθυνση skounatsos11@gmail.com

παιδότοπος

Είπε ο Δάσκαλος...

Και για τις κυρίες μας με αγάπη

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!
Δύο απ' τους στυλοβάτες του Παιδότοπου στα 22 χρόνια της πορείας του, οι ωραίες ως Ελληνίδες δασκάλες Ελένη Βορεινάκη και Ρούλα Μουστάκα που έφυγαν με τη λήξη της σχολικής χρονιάς από την υπηρεσία - από το 10ο Δημ. Σχ. Χανίων η πρώτη από το 5ο Δημ. Σχ. η δεύτερη. Σ' αυτές είναι αφιερωμένη η σημερινή σελίδα που φιλοξενεί κείμενα από το βιβλίο του δασκάλου - ποιητή Κώστα Καλαπανίδα "Είπε ο Δάσκαλος", διανθισμένα με φωτογραφίες και ζωγραφιές παιδιών, μαθητών

της Ελένης Βορεινάκη και Ρούλας Μουστάκα. Σαν άνθη ευχαριστίας! Οχι, δε σταματούν να διδάσκουν οι δάσκαλοι! Το ξέρουν καλά οι καλές μου φίλες αυτό! Καλή συνέχεια, Ελένη, καλή συνέχεια, Ρούλα!

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης
δάσκαλος

Μολύβια λαθοθηρίας

Δ. Προσέξτε εκείνο το πρωτάκι, έρχεται με χορευτική χαρά στο σχολείο, λες και υπακούει σε μια κρυφή εντολή να ομορφύνει τον κόσμο.

Μ. Μήπως, Δάσκαλέ μας, δεν πρόκειται για κρυφή εντολή, αλλά για διαβεβαίωση της μαμάς του, ότι στο σχολείο υπάρχουν κόκκινα, μωτερά μολύβια λαθοθηρίας;
Δ. Θα μεταφέρω το διάλογό μας σήμερα στη σύσκεψη των δασκάλων.

Με την κυρία Ελένη τη δασκάλα μας

Ρωτάει όποιος αγνοεί

Δ. Ρωτά όποιος γνωρίζει ή όποιος αγνοεί;
Μ. Δεν ήμουν ποτέ ασεβής. Δεν θα γίνω ούτε τώρα με την αυτονομία απάντησής μου.
Δ. Η σωστή απάντηση δεν είναι ποτέ ασεβεία, κι όταν ακόμη αφορά τους δασκάλους.
Μ. Ρωτάει άφοβα ο μαθητής που αγνοεί, και εξηγεί υπεύθυνα ο δάσκαλος που γνωρίζει. Το αντίθετο δεν είναι διδασκαλία- είναι ανάκριση, είναι ταπεινωτικός έλεγχος της γνώσης ή της άγνοιας του μαθητή.
Δ. Να γιατί σας αγαπώ και σας εμπιστεύομαι.

Μήπως το δίκιο είναι άδικο;

Οι μαθητές μάς μαθαίνουν να γινόμαστε σωστοί δάσκαλοι. Θα σας πω μια ιστοριούλα, και θα καταλάβετε τι εννοώ:
Όταν σπουδάζαμε, μάς είπαν να βαθμολογούμε τις εργασίες των μαθητών, αλλά να βαθμολογούμε δίκαια. Μια μέρα είπα στους μαθητές (Β' τάξη) να γράψουν μια έκθεση. Βαθμολόγησα "δίκαια" αλλά μόνο ένας μαθητής πήρε άριστα δέκα.
Τότε ένας μαθητής άρχισε να κλαίει με λυγμούς.
- Γιατί κλαίς, αφού εσύ μόνο πήρες άριστα δέκα;
- Δεν θέλω μόνο εγώ το άριστα. Θέλω να πάρουν άριστα όλα τα παιδιά.
Από τότε σταμάτησα να βαθμολογώ, αλλά να διδάσκω σωστά, να καθοδηγώ και να βοηθώ δίκαια. Όλοι οι μαθητές χειροκρότησαν. Όλοι κατάλαβαν τι εννοούσε ο Δάσκαλος.

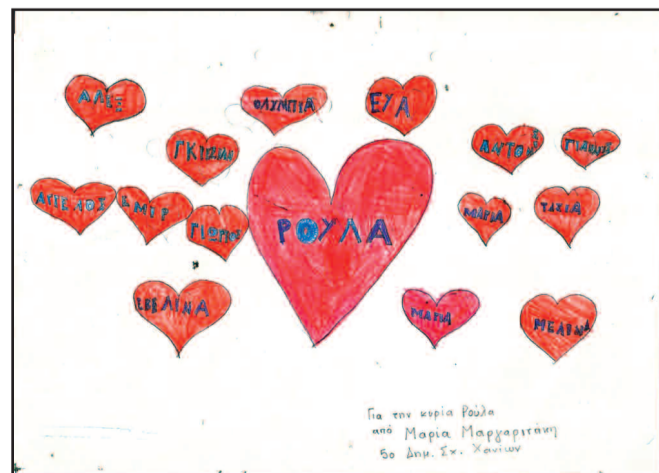
Σχολείο ελευθερίας

Τα βραδάκια, όλα τα γειτονόπουλα βγαίναμε στα σκαλάκια της εκκλησίας, και λέγαμε όσα ξέραμε κι όσα φανταζόμαστε.
Μια βραδιά πέρασε ο δάσκαλος.
- Τι κρυφό σχολείο είναι αυτό;
- Σχολείο ελευθερίας, είπε ένα παιδί.
- Δεν αρκεί. Πρέπει να είναι και σχολείο δικαιοσύνης, είπε, και πριν μας χαιρετίσει, πρόσθεσε: Πρέπει να είναι και σχολείο ωφέλιμο. Χαίρετε!
Συζητήσαμε πολύ για δικαιοσύνη και ωφελιμότητα, που σαν σπόρους έριξε στις ψυχές μας ο δάσκαλος, μέχρι να μας φωνάξουν οι μαμάδες μας για το γλυκό φαΐ, για τον δίκαιο ύπνο.

Δυο λαθεμένες γνώμες

Παλιά έλεγαν ο γονείς στο δάσκαλο:
«Το κρέας, δάσκαλε, δικό σου, τα κόκκαλα δικά μου». Και είχαν θεωρητικό στήριγμα μιαν άλλη γνώμη: «Το ξύλο βγήκε απ' τον παράδεισο». Εσείς αγαπημένοι μου μαθητές, να λέτε: Το ξύλο βγήκε από την κόλαση, κι εκεί οδηγεί δαρμένους και δάρτες. Να λέμε και τούτο, είπε μια μαθήτριά: Το κρέας και τα κόκκαλα δεν ανήκουν ούτε στους δασκάλους, ούτε στους γονείς. Ανήκουν μόνο στο παιδί μαθητή.
Δεν ξέρετε πόσο σας αγαπώ, είπε ο Δάσκαλος, βάζοντας το χέρι στην καρδιά του.

Στην κυρία Ρούλα τη δασκάλα μας

ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΧΑΝΙΩΝ

Αρχαιο-πόλεις του Νότου και το “Κοινό των Ορειών”

2ο μέρος

Με αφορμή τη γενική παραδοχή στην ημερίδα της ΙΔΑΕΚ με θέμα: “Λισός και άλλες πόλεις της ευρύτερης περιοχής”, 8 Ιουλίου 2018 στη Σούγια, για τον αρχαιολογικό πλούτο των αρχαίων πόλεων του νομού μας, αλλά και την επισήμανση του διαπρεπή καθηγητή αρχαιολογίας Λ. Πλάτων, ότι «Υπάρχει μεγάλο πεδίο έρευνας για όλες τις αρχαίες πόλεις της Νότιας Κρήτης», και ειδικότερα για την πόλη που ανέσκαψε ο πατέρας του αείμνηστος Νικ. Πλάτων (1959 - 1960), τη Λισό. Θεωρήσαμε σημαντικό να γνωρίσουμε τις πόλεις αυτές και να παρουσιάσουμε την καθεμιά ξεχωριστά.

ΕΜΜ. ΑΝΤ.
ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ*

Ελυρος

Αγαλμα
υπερφυσικού
μεγέθους φιλόσοφου
ή ρήτορα της εποχής
από την Ελυρο. ΕΦΑ.
Χανίων και Υ.Π.Α.

Υπήρξε η σημαντικότερη μεσόγεια αρχαία πόλη της Ν.Δ. Κρήτης. Ως Δωρική κατ' εξοχήν πόλη της Κρήτης είχε ως προστάτη της το θεό Απόλλωνα και τιμούσε ως ήρωες της τους δύο γιους του θεού, Φίλανδρο και Φυλακίδη, που απέκτησε με τη νύφη Ακακαλλίδα, κόρη του Μίνωα.

Ο Πausanias ο Περιηγητής μας πληροφορεί ότι οι Ελύριοι έστειλαν στους Δελφούς ανάθημα ένα χάλκινο σύμπλεγμα που παρίστανε μια κασίκα να θηλάζει αυτούς τους δύο ήρωες, όταν ήταν νήπια. Βασιζόμενος στις αναφορές του Pausanias, πρώτος την εντόπισε ο Περιηγητής Pashley, όπου στο βιβλίο του “Ταξίδια στην Κρήτη” αναφέρει: Κοντά στο σημερινό χωριό Ροδοβάνι, της Επαρχίας Σελίνου, είναι η Ελυρος έχοντας ως επίνεια τη Συία (σημερινή Σούγια) καθώς και τη Λισό, αλλά και την Ποικιλασσό.

Ο δε Theophrastus εξέτασε τα ερείπια της προσηκτικότερα και ανακάλυψε επιγραφή που ανάγραφε «έδοξε τη πόλη των Ελυρίων».

Τα ερείπια της Ελύρου εντοπίστηκαν πάνω στο λόφο Κεφάλα, όπου βρέθηκαν λείψανα τειχών, ερείπια θεάτρου, τμήματα μιας Πύλης, κτιστό θολωτό υδραγωγείο, τεμάχια δωρικών εικόνων, επιτύμβιες επιγραφές και ανάγλυφα, καθώς και ένα από τα ογκωδέστερα και σημαντικότερα ευρήματα που εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων. Ένα άγαλμα υπερφυσικού μεγέθους φιλόσοφου ή ρήτορα της εποχής. Τα περισσότερα ευρήματα της Ελύρου χρονολογούνται στα Ελληνικά, Ρωμαϊκά και Βυζαντινά χρόνια. Τον 3ο αιώνα π.Χ. η Ελυρος, όπως δείχνουν τα νομίσματά της, αποτέλεσε το επίκεντρο του “Κοινού των Ορειών”, μιας Κρητικής Συμπολιτείας με ιδιαίτερη δυναμική. Το 183 π.Χ. εμφανίζεται η Ελυρος στη συνθήκη των Κρητικών πόλεων με τον Ευμένη Β' της Περγάμου.

Τη Ρωμαϊκή Περίοδο θα γνωρίσει ακμή, όπως και στα μεσοβυζαντινά χρόνια όπου θα αποτελέσει και έδρα επισκόπου, αλλά το 823 μ.Χ. θα υποκύψει και θα καταστραφεί από τις επιδρομές των Σαρακηνών πειρατών.

Υρτακίνα

Αρχαία πόλη γειτνιάζουσα της Ελύρου, κτισμένη νοτιοδυτικά από το σημερινό χωριό Τεμένια. Ο Στέφανος ο Βυζάντιος αναφέρει τον 6ο αιώνα μ.Χ. την πόλη Υρτακός ή Υρτακίνος. Έχει προηγηθεί η αναφορά του γεωγράφου Σκύλακα τον 5ο αιώνα π.Χ. που αναφέρει ότι η πόλη βρίσκεται στο Νότο και του Πτολεμαίου τον 2ο αιώνα μ.Χ. που την τοποθετεί ανάμεσα στις μεσογειακές πόλεις της Κρήτης.

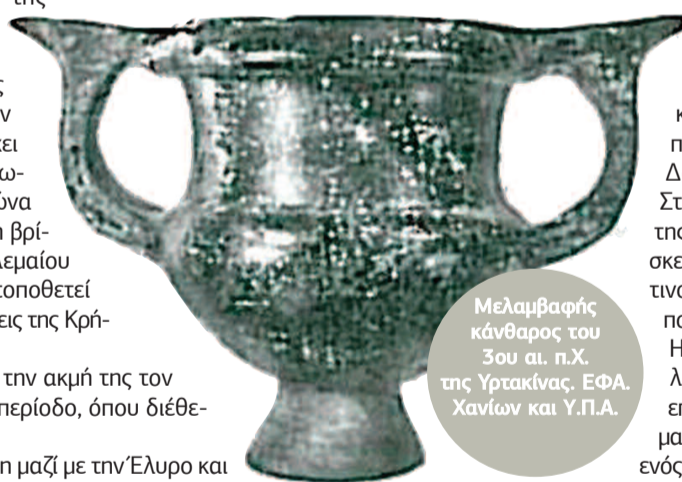
Η πόλη φαίνεται να γνώρισε την ακμή της τον 5ο αιώνα π.Χ., την κλασική περίοδο, όπου διέθετε δικό της νόμισμα.

Εμφανίζεται το 330 π.Χ. ακόμη μαζί με την Έλυρο και άλλες τρεις πόλεις της Κρήτης να παραλαμβάνει σιτάρι από την Κυρήνη.

Το 183 π.Χ. συνάπτει μαζί με άλλες τριάντα πόλεις της Κρήτης Συνθήκη με τον Ευμένη το Β', Βασιλιά της Περγάμου κατά την ελληνιστική περίοδο.

Στη συνέχεια, αφού κόβει πανομοιότυπο νόμισμα με την Ελυρο, εντάσσεται στο Συνασπισμό των Ορειών ή “Ομοσπονδία των Ορειών” και αναπτύσσει ιδιαίτερα άριστες σχέσεις με τη Λισό που θα αποτελέσει το επίνειο της Υρτακίνας και το θρησκευτικό κέντρο της. Ορατά αρχιτεκτονικά λείψανα στην περιοχή Καστρί, νότια των Τεμενίων, είναι οι οχυρώσεις της που περιέβαλλαν την ακρόπολή της, διάφορα κτίρια, ναοί, ανάκτορα κλπ.

Το ισχυρό περιτείχιμα μαζί με την φυσική προστασία που απολάμβανε η αρχαία πόλη την καθιστούσαν απόρθητη. Χτισμένη, σε μια θέση περιωπής, επιβλητική, ατένιζει περήφανη, νότια το Λιβυκό πέλαγος, νοτιοδυτικά την εσοχία της Κρήτης, “Κριού μέτωπο”, και ανατολικά τα ακοίμητα Λευκά Όρη με τις πανύψηλες κορυφές τους.

Μελαμβαφής
κάνθαρος του
3ου αι. π.Χ.
της Υρτακίνας. ΕΦΑ.
Χανίων και Υ.Π.Α.

Τα τείχη είναι κατασκευασμένα από ιδιαίτερους ογκόλιθους που μας παραπέμπουν στα Κυκλώπεια τείχη των Μυκηνών, παρότι η ταυτότητά τους είναι Δωρική.

Στη νότια πλευρά της ακρόπολης της, δωρικής αυτής πόλης βρίσκεται το νεκροταφείο με βυζαντινούς τάφους ή κιβωτιόσχημους που βρέθηκαν συλημένοι.

Η νοτιοδυτική οχύρωση της πόλης εξυπηρετούσε με Πύλη την επικοινωνία της με τη Λισό, πράγμα που φανερώνεται και με τα ικνη ενός οδικού δικτύου που συνέδεε τις δύο πόλεις. Εντός της περιτειχισμένης

ακρόπολης διακρίνονται αποτυπώματα κτιριακών υποδομών, που άλλα κτήρια πρέπει να ήταν δημόσια και άλλα ιδιωτικές κατοικίες. Σε ανασκαφική έρευνα το 1939 του καθηγητή Β. Θεοφανίδη, μετά από την εύρεση τυχαία από τους κατοίκους, αγάλματος του θεού Πανός ακέφαλου, ανευρέθηκαν τμήματα από στήλη με επιγραφή, κυλινδρικός βωμίσκος του Πανός και μικρότερα ειδώλια του θεού και βουσειδίων. Αλλά ευρήματα υποδηλώνουν και τη λατρεία της θεάς Δήμητρας, αλλά και της κόρης της Περσεφόνης.

Εξαιρετικής σημασίας, πέραν του ακέφαλου αγάλματος του θεού Πανός, που εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο των Χανίων, είναι ο κάλαθος της Υρτακίνας του 4ου αιώνα π.Χ., όπως και η μελαμβαφής κάλαθος του 3ου αιώνα π.Χ., καθώς επίσης και η επιτύμβια στήλη που εικονίζει γυναικεία μορφή καθιστή μπροστά σε μικρότερο ανδρική.

Κάλαθος
της Υρτακίνας
του 4ου αιώνα
π.Χ. ΕΦΑ.
Χανίων και
Υ.Π.Α.

Συία ή Σύβα

Αρχαίοπολη της ΝΔ Κρήτης στο παραθαλάσσιο οικισμό που είναι κτισμένη η σημερινή Σούγια. Ευρίσκεται ανάμεσα της Λισού και του Ποικιλασσού, όπου αναφέρεται και στους Σταδισμούς (331) «από Ποικιλασσού εις Σύβαν σταδίοι ν' Σύβαν πόλις εστί και λιμένα καλόν έχει».

Το τοπωνύμιο Σύβα απαντάται και στον Στράβωνα. Προέρχεται ετυμολογικά από τη λέξη Σύς (χοίρος), δηλαδή Συία (χοιρούπολη), διότι φαίνεται ότι υπήρχαν δάση από δρυς και πίνους και γίνονταν παλαιότερα συστηματική εκτροφή χοίρων.

Ο Στέφανος ο Βυζάντιος την προσδιορίζει ως επίνειο της Ελύρου. Ηκμασε ιδιαίτερα τη ρωμαϊκή περίοδο αλλά και την πρωτοβυζαντινή με τρεις βασιλικές μεγάλων διαστάσεων πριν την καταστροφή της ακτογραμμής της και των λιμενικών εγκαταστάσεων, λόγω της τεκτονικής ανύψωσης του εδάφους της τον 4ο αιώνα μ.Χ. από ισχυρότατο σεισμό που έπληξε και άλλαξε το ανάγλυφο της Δυτικής Κρήτης. Το ολοσχερές χτύπημα το δέχτηκε από τις επιδρομές των Σαρακηνών που έπληξαν τη Μεγαλόνησο.

Ο Pashley ανακάλυψε τα λείψανα του ρωμαϊκού υδραγωγείου της Συίας, που μετέφερε τα νερά της πηγής της από το χωριό Λιβαδάς. Επίσης εντόπισε σταυρούς χαραγμένους σε μάρμαρα της πρωτοβυζαντινής περιόδου.

Ο Captain Spratt το 19ο αιώνα διέκρινε τον αρχαίο μόλο αλλά και τα λιμενικά λείψανα της πόλεως στη “Γεωγραφία” που παραθέτει. Σήμερα ο επισκέπτης της περιοχής μπορεί να διακρίνει υπέργεια ερείπια των ρωμαϊκών χρόνων, όπως θερμές, δηλαδή ρωμαϊκά λουτρά, λαξευτές κατοικίες και ρωμαϊκούς καμαροσκέπαστους τάφους ανατολικά της όχθης του Καμαριανού ποταμού ή Σουγιανού, ο οποίος τη χωρίζει από το νεόκτιστο σημερινό οικισμό της Σούγιας.

Το 1952 ο καθηγητής Ορλάνδος Αναστάσιος ανακάλυψε σπουδαία παλαιοχριστιανική βασιλική, τα ψηφιδωτά της οποίας θεωρούνται τα τελειότερα της Κρήτης.

Σε αρχαιολογικό μνημείο σήμερα εκθέτονται αλλά και φυλάσσονται πολλά ευρήματα της περιοχής, όπως τμήματα κίωνων, κιονόκρανα, ενεπιγραφές επιτύμβιες στήλες, νομίσματα. Τα τελευταία υποδηλώνουν ότι η Συία είχε συγκροτήσει μαζί με την Έλυρο, Υρτακίνα, Λισό, Τάρρα και Ποικιλασσό, νομισματική ένωση και στην ύστερη κλασική περίοδο αποτέλεσε μέλος του “Κοινού των Ορειών”.

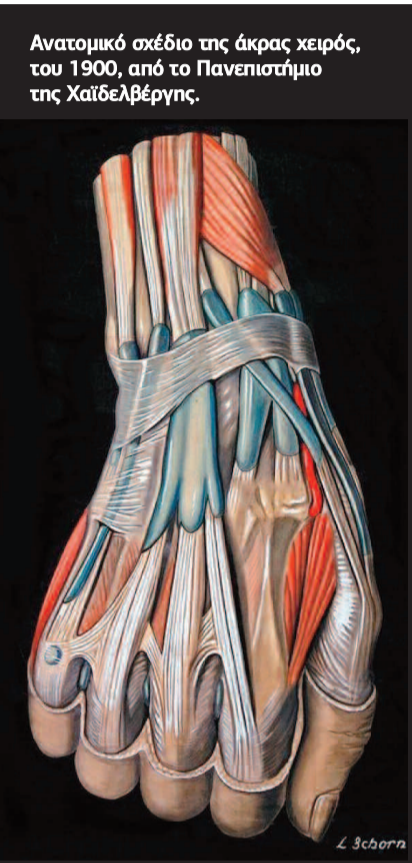
Οι ιατρικές πρακτικές συνοδεύουν τον άνθρωπο από τη στιγμή που έκανε τα πρώτα του βήματα στη γη. Ο δρόμος που ακολούθησε η ιατρική στο πέρασμα του χρόνου, είναι γεμάτος από εκπληκτικές ιστορίες αυτοσχεδιασμού, άγνοιας, απάτης, πάθους ή και λάθους.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΓΙΑΝΝΗΣ
M.Sc.

Ιστορία της Ιατρικής: Ένα απίθανο ταξίδι στον χρόνο

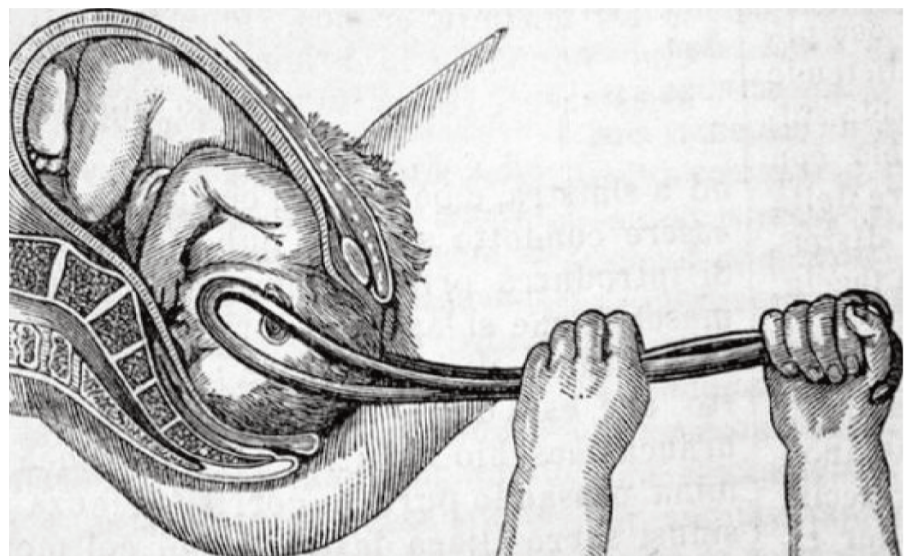
μέρος 1000

Ανατομικό σχέδιο της άκρας χειρός, του 1900, από το Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης.

Διαφήμιση μπιμπερό του 1919 στη Νέα Υόρκη: "Το μπουκάλι της Hygeia μπορεί να φέρει τη διαφορά στη ζωή του μωρού σας".

Η χρήση της λαβίδας υποβοήθησης τοκετού, από την εγκυκλοπαίδεια Medica Italiana, έκδοση 1800.

Η εξέλιξη των ιατρικών θερμομέτρων, από τον 18ο μέχρι τον 21ο αιώνα...

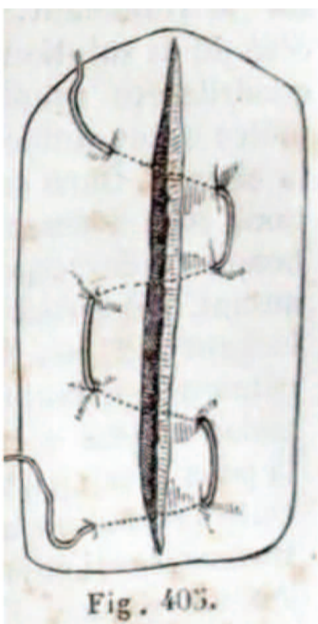
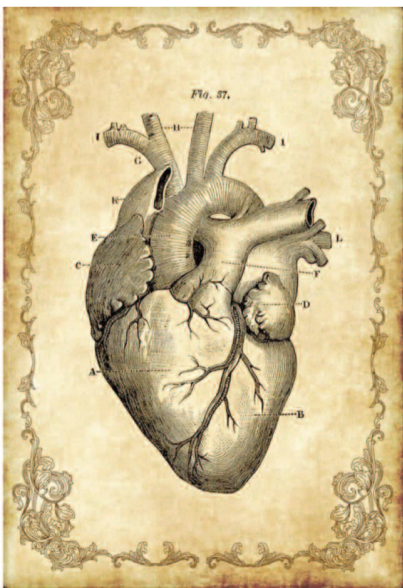

Fig. 405.

Τρόπος συρραφής χειρουργικής τομής στο στομάχι ασθενούς, από ιταλικό ιατρικό άτλαντα του 18ου αιώνα.

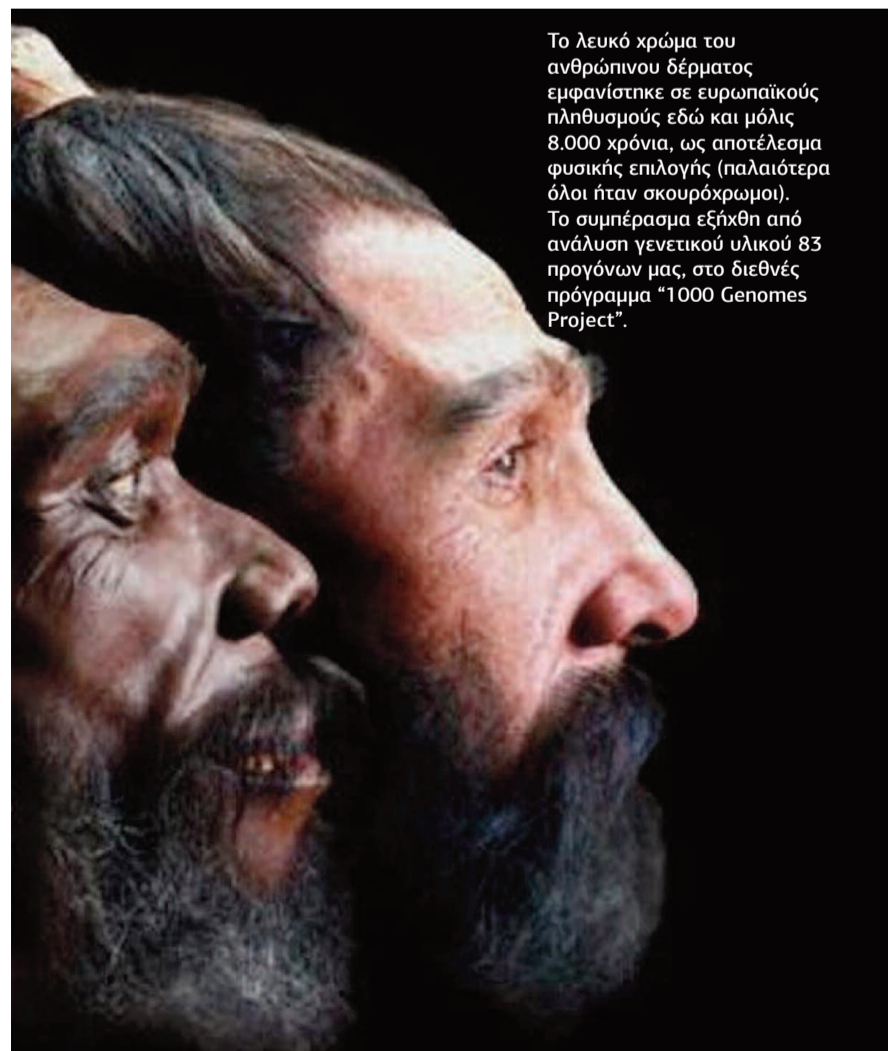
Ολόσωμη ακτινογραφία ιδιαίτερα παχύσαρκου ατόμου, όπου η σάρκα μεγαλουργεί, ενώ οι διαστάσεις του σκελετού παραμένουν σταθερές...

Απεικόνιση της ανθρώπινης καρδιάς, από αγγλικό ιατρικό βιβλίο του 1870.

Οφθαλμοσκόπιο Loring, ιατρικό όργανο που χρησιμοποιείται για την εξέταση των ματιών γύρω στο 1870.

Το λευκό χρώμα του ανθρώπινου δέρματος εμφανίστηκε σε ευρωπαϊκούς πληθυσμούς εδώ και μόλις 8.000 χρόνια, ως αποτέλεσμα φυσικής επιλογής (παλαιότερα όλοι ήταν σκουρόχρωμοι). Το συμπέρασμα εξήχθη από ανάλυση γενετικού υλικού 83 προγόνων μας, στο διεθνές πρόγραμμα "1000 Genomes Project".

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Αυτοπροσωπογραφία στο Καλοριφέρ

» Christian Bobin (μτφρ. Μελίνα Τανάγη, εκδόσεις Αρμός)

Ο κύριος Μπομπέν! Ανά διαστήματα κυκλοφορούσαν σκόρπιες φήμες σχετικά με κάποια επικείμενη έκδοση ενός βιβλίου του στα ελληνικά. Πριν από δέκα χρόνια είχε κυκλοφορήσει από τις πατρινές εκδόσεις Χαραμάδα Ο αιχμάλωτος του λίκνου, ενώ στα τέλη του προηγούμενου αιώνα είχαν κυκλοφορήσει από τις Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου τέσσερα ακόμα δικά του βιβλία (Η Ξέφρενη πορεία, Η γυναίκα που έρχεται, Η ανέλπιστα, Η κρίση) και από τις εκδόσεις Εξάντας Η φάλαινα με τα πράσινα μάτια. Και να που το πλήρωμα του χρόνου έφτασε και στο αμπάρι κουβαλούσε την Αυτοπροσωπογραφία στο καλοριφέρ.

ελάχιστα, όμως σημαντικά, της περιγράφει τον κύκλο ζωής των λουλουδιών στο βάζο, επαναλαμβάνει τις απορίες της πεντάχρονης κόρης της, εκμυστηρεύεται τις σκέψεις του σχετικά με τη γραφή, τις γενικόλογες απαντήσεις του όταν τον ρωτούν τι γράφει, της μιλάει για τις μικρές βόλτες στη γειτονιά και για τη νεαρή μητέρα που περπατά στον δρόμο με τα παιδιά της. Απευθύνεται αποκλειστικά σε εκείνη, με τον τρόπο που μιλάνε μεταξύ τους όσοι γνωρίζονται καλά, χωρίς περιττές λέξεις και πληροφορίες,

με τον κώδικα εκείνο που συνθέτουν οι άνθρωποι με τον καιρό, καθώς πλησιάζουν ο ένας τον άλλον, σχεδόν ψιθυριστά. Το γνώριμο ύφος του Μπομπέν, ποιητικό, λυρικό και περικλειστό, με το λεξιλόγιο που δεν αποκλείει ούτε την πλέον ταπεινή λέξη, με τον τόπο να εξαντλείται στο Λε Κρεζό της Βουργουνδίας και τα περίχωρά του, εκεί που γεννήθηκε το 1951 και συνεχίζει να ζει και να γράφει, και να είναι παρόν και σε αυτό το βιβλίο, σε ακόμα πιο έντονο βαθμό, εξαιτίας της ημερολογιακής δομής και της αφηγηματικής σύμβασης με τη μία και μοναδική αναγνώστρια-παραλήπτρια στην οποία απευθύνεται. Και είναι η δυναμική του ιδιωτικού αυτού κώδικα που κατά τη γνώμη μου ή κατά το αναγνωστικό μου βίωμα ακριβέστερα, παρότι αποκλείει τον αναγνώστη του ημερολογίου αυτού χωρίς να του διευκρινίζει και να του εξηγεί κάτι, τον συγκινεί και μετατρέπει το ημερολόγιο αυτό σε λογοτεχνία.

Παρασκευή 19 Απριλίου

Η μυρωδιά του φρεσκοκομμένου χόρτου γύρω από τις πολυκατοικίες φέρνει αυτή τη μέρα στο απόγειο της δόξας της. Ό,τι άλλο έρθει, θα είναι επιπλέον. Μπορεί κανείς να εκτιμήσει ότι γίνεται μεγάλη ιστορία για το τίποτα -και όμως: τα χρήματα, η επιτυχία, η εργασία, το διάβασμα και ο έρωτας δεν δίνουν μέθη τόσο έντονη, όσο αυτό το κομμένο χορταράκι, καθώς εναποθέτει τη μικρή του ψυχή στα χέρια του ανέμου.

Ημερολόγιο απώλειας. Ο αφηγητής απευθύνεται αποκλειστικά στη νεκρή, επιμένει να συνομιλεί σχεδόν καθημερινά μαζί της, της διηγείται πράγματα μικρά,

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

“Όπως το ψωμί” του Β. Κακατσάκη

Στην Αθήνα μετά την Κίσαμο, τα Χανιά και τη Βέροια, και συγκεκριμένα στην Κρητική Εστία, (Στράβωνος 12, Παγκράτι) θα παρουσιαστεί το Σάββατο 13 Οκτωβρίου (ώρα 7 μ. μ.) η ποιητική συλλογή του χανιώτη δασκάλου, λογοτέχνη και δημοσιογράφου **Βαγγέλη Θ. Κακατσάκη** «Όπως το ψωμί», που κυκλοφορήθηκε τη φετινή χρονιά από τις εκδόσεις «Πυξίδα της Πόλης» και έχει ήδη αποσπάσει πολλές και ιδιαίτερα εγκωμιαστικές κριτικές. Την παρουσίαση διοργανώνουν η Παγκρήτιος Ένω-

σις, η Εταιρία Ελλήνων Λογοτεχνών και η Ομοσπονδία Σωματείων Αποκορώνου σε συνεργασία με την Παγκρήτια Δημοσιογραφική Ένωση, τον Σύνδεσμο Νηπιανών Αττικής «Ο Τίμιος Σταυρός» και τις εκδόσεις «Πυξίδα της Πόλης» και με την υποστήριξη του Παραρτήματος Αττικής του Ιδρύματος «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος». Για το βιβλίο θα μιλήσουν ο δικηγόρος - πρώην πρόεδρος της Εταιρίας Ελλήνων Λογοτεχνών Αυγερινός Ανδρέου και ο επιτ. σχολικός σύμβουλος - λογοτέχνης Νίκος Νικολόπουλος.

Ποιήματα θα διαβάσει η συγγραφέας Ευδοκία Σκορδαλά - Κακατσάκη Η εκδήλωση, την οποία θα συντονίζει ο δημοσιογράφος - ραδιοφωνικός παραγωγός Γιάννης Κριαράκης, θα πλαισιωθεί με ένα μελοποιημένο ποίημα της συλλογής από τον Σταμάτη Κραουνάκη και δύο από τον Χρήστο Κοτσαύτη. Οπτικοποίηση του Λόγου από τη συγγραφέα - θεατρολόγο Αγγέλα Μάλμου.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Η πάπισσα Ιωάννα από τον Δημ. Χαντζόπουλο

Παρουσίαση του graphic novel του σκιτσογράφου Δημήτρη Χαντζόπουλου: “Η πάπισσα Ιωάννα του Εμμανουήλ Ροΐδη” οργανώνουν ο Σύνδεσμος Φιλολόγων Νομού Χανίων και η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων στο Πνευματικό Κέντρο της Παρασκευής 19 Οκτωβρίου στις 7.30 μ.μ.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν ο ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης, Αλέξης Πολίτης καθώς και ο ίδιος ο δημιουργός.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

“Τουρκοκρήτες”

Παρουσίαση του βιβλίου του Κωνσταντίνου Γ. Φουρνάρη: “**Τουρκοκρήτες**” διοργανώνουν ο Δήμος Χανίων, η Δημοτική Βιβλιοθήκη και το “Ίδρυμα Ανταλλαγέντων Λωζάνης” την Παρασκευή 19 Οκτωβρίου στις 7.30 μ.μ. στο χώρο της Βιβλιοθήκης (Υψηλαντών 30). Για το βιβλίο θα μιλήσουν οι: Μανώλης Μανουσάκας, οπτικός, ιστοριοδίφης, ερευνητής, συλλέκτης, Σεφέρ Γκιουβέντς, Γενικός Γραμματέας του Ίδρύματος. Θα ακολουθήσει συζήτηση με το κοινό.

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Παρουσίαση ποιητικής συλλογής

Την ποιητική συλλογή της Αργυρώς Λουλαδάκη “**Απομεινάρια Φωτός**” παρουσιάζουν ο Δήμος Χανίων, η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων, οι Εκδόσεις Ραδάμανθους και το Εργαστήρι Δημιουργικής Γραφής την Τετάρτη 17 Οκτωβρίου στις 7.30 μ.μ. στη Δημοτική Βιβλιοθήκη. Συνεργάζονται: Άρια Αθανασάκη, Ελευθερία Αποστολάκη, Βίκυ Βαζούρα, Βασιλική Λυραντζάκη, Αγγελική Μπεμπιδάκη, Μανώλης Χατζηπαναγιώτου & «Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ» από την Δέσποινα Βαϊγκούση.

Βιβλία

Η χαμένη κόρη

Ελενα Φερράντε

Μετάφραση: Δήμητρα Δόση

Εκδότης: Πατάκης

Η Λήδα, καθηγήτρια πανεπιστημίου, χωρισμένη εδώ και καιρό, είναι αφοσιωμένη εξ ολοκλήρου στις κόρες της και στη δουλειά της. Όταν όμως τα δυο κορίτσια

φεύγουν για να ζήσουν με τον πατέρα τους στον Καναδά, η Λήδα, αντί να στενοχωρηθεί, νιώθει ξαφνικά ελεύθερη. Η ζωή της τώρα φαντάζει πιο εύκολη. Αποφασίζει να πάει διακοπές σε ένα παραθαλάσσιο χωριουδάκι της Νότιας Ιταλίας. Μετά τις πρώτες ξέγνοιαστες μέρες, η συνάντηση με τα μέλη μιας “θορυβώδους” οικογένειας από τη Νάπολη θα φέρει στην επιφάνεια μνήμες των δύσκολων αποφάσεων και των συνεπειών τους για την ίδια και την οικογένειά της...

Στη “Χαμένη κόρη”, η Έλενα Φερράντε καταδύεται στα βάθη της μητρότητας, στα βάθη της γυναικείας φύσης, με αυτή την ειλικρινή, ατόφια γλώσσα της που κατέκτησε εκατομμύρια αναγνώστες σε όλο τον κόσμο.

Βεβαιότητες και ψευδαισθήσεις

Νίκος Καζατζόπουλος

Εκδότης: Ιωλκός

Ο έρωτας δύο νέων, της Δέσποινας και του Νικηφόρου, βαθαίνει κι ολοκληρώνεται κατά τη διάρκεια των γεγονότων του Πολυτεχνείου.

Η Δέσποινα, παράλληλα, διεκδικείται από τον Παύλο, γνωστό για τη φιλοχουντική δράση του στο Πανεπιστήμιο.

Στο ερωτικό τρίγωνο οι σχέσεις, τα αισθήματα, οι καταστάσεις μεταβάλλονται. Μεσ στο καμίνι των αγώνων για δημοκρατία σμιλεύονται χαρακτήρες, ιδεολογίες, στάσεις ζωής.

Στο πέρασμα του χρόνου βεβαιώνονται απωθημένα, ψευδαισθήσεις και κυριαρχούν διαψεύσεις για τις αρχές, τις αξίες και τα πιστεύω των πρωταγωνιστών και των αγώνων της νιότης τους. Ο έρωτας των δύο νέων δε διαψεύδεται, αλλά επιβεβαιώνεται μετά από πολλά χρόνια. Τι τους επιφυλάσσει, όμως, η νέα κοινωνική πραγματικότητα; Η φλόγα τους θα βρει δικαίωση; Ένα βιβλίο για τον έρωτα, τη φιλία, τους κοινωνικούς αγώνες, τις ανθρωπίνες σχέσεις, που δε λειτουργούν ανεξάρτητα, αλλά βρίσκονται σε αντιστοιχία με το κοινωνικό οικοδόμημα.

Η θλίψη είναι ένα πράγμα με φτερά

Max Porter

Μετάφραση: Ιωάννα Αβραμίδου

Εκδότης: Πόλις

Μια γυναίκα πεθαίνει, αφήνοντας πίσω της σύζυγο και δύο μικρούς γιους. Μερικές ημέρες μετά τον θάνατό της, ένα κοράκι χτυπά την πόρτα του σπι-

τιού τους και δηλώνει ότι θα μείνει μαζί τους όσον καιρό το χρειάζονται. Ο συγγραφέας αφήνει αυτά τα πρόσωπα ανώνυμα: η ζωή τους είναι ανέκφραστη θλίψη, απώλεια και στέρψη. Το κοράκι εγκαθίσταται στα λεπτά όρια ανάμεσα στο φανταστικό και το πραγματικό, προικισμένο με λόγο, θράσος και χιούμορ, για να εκφράσει τον πόνο, να δώσει μορφή στη δυστυχία, την άρνηση και τον θυμό.

Κείμενο ποιητικό, ιδιόμορφο, σπαρακτικό, εναλλάσσει τρεις φωνές: τη φωνή του δυστυχισμένου και μελαγχολικού πατέρα, την ενιαία φωνή των παιδιών και, τέλος, τη φωνή του κορακιού, παρείσακτη, προκλητική, σοβαρή και κωμική, τότε σε αντίστιξη, τότε σχολιάζοντας.

Ο δικασμός

Φιλομήλα Λαπατά

Εκδότης: Ψυχογιός

Η κρίση που ξεσπά στο πολιτικό μέτωπο της Ελλάδας του 1843 και συνεχίζεται στα επόμενα χρόνια εισβάλλει και στην

προσωπική ζωή μιας σπουδαίας οικογένειας της μετεπαναστατικής Αθήνας, με αποτέλεσμα η απόγονος Ελισάβετ Δούκα, φιγούρα ακριβοθώρητη, διάφανη όπως το υγρό στοιχείο, που είχε τη δύναμη με την αφταισίδωτη ποιότητά της να βγάζει τους Αθηναίους από την καθημερινότητα, δικασμένη ερωτικά, να υποπέσει σε ένα μεγάλο “λάθος” το οποίο σημαδεύει ανεξίτηλα και με τραγικές συνέπειες τη ζωή πολλών προσώπων...

Η Φιλομήλα Λαπατά, με πρόθεση κοινωνικής ακτινοσκόπησης και με επιμέρους ήρωες που έχουν λόγο, αναπαριστά μια γκραβούρα της Αθήνας του 1840-1875 σε ένα αυτοτελές, πολυπρόσωπο, απολαυστικό και απρόβλεπτο μυθιστόρημα πάνω στον δικασμό: εσωτερικό, πολιτικό, ερωτικό. Επιμέρους γεγονότα που δένουν με την κεντρική ιστορία, ευρηματική πλοκή και φαντασμαγορικοί χαρακτήρες, ελαττωματικοί καλοί και χαρισματικοί κακοί συνθέτουν το δεύτερο μυθιστόρημα της ιστορικής τριλογίας ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.